

Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol

5. Yr Archwiliad

5. Yr Archwiliad

- 5.1 Ar ôl i gyflwyniad DNS dilys gael ei dderbyn, bydd Arolygydd yn cael ei benodi i archwilio'r cais. Yn dibynnu ar y math o brosiect a'i raddfa, gallai'r Arolygydd gael ei gynorthwyo gan Swyddog Cynllunio, Arolygydd Cynorthwyol neu Aseswr.

Pa mor hir y bydd yr archwiliad yn ei gymryd?

- 5.2 Y cyfnod a roddir i Weinidogion Cymru wneud penderfyniad ar gais DNS yw 36 wythnos o ddyddiad derbyn y cais dilys.
- 5.3 Er mwyn bodloni'r raddfa amser hon, mae'n rhaid i'r Arolygiaeth gyflwyno ei hadroddiad i Weinidogion Cymru o fewn 24 wythnos. Mae hyn yn caniatáu cyfnod 17 wythnos ar gyfer yr archwiliad DNS.
- 5.4 Os oes angen Gwrandawriad ar yr archwiliad, mae'n rhaid i hwn gael ei gynnal o fewn 10 wythnos o ddiwedd y cyfnod ar gyfer cyflwyno cynrychiolaethau (erbyn wythnos 15). Os oes angen Ymchwiliad, mae'n rhaid i hwn gael ei gynnal o fewn 13 wythnos o ddiwedd y cyfnod ar gyfer cyflwyno cynrychiolaethau (erbyn wythnos 18).
- 5.5 Gall Gweinidogion Cymru ymestyn y graddfeydd amser hyn mewn amgylchiadau eithriadol.
- 5.6 Os yw'r cais DNS yn ymwneud â llinellau trydan uwchben, bydd y raddfa amser ar gyfer yr archwiliad yn cael ei lleihau i 24 wythnos, os bydd yr Arolygydd yn penderfynu arno ar ei ben ei hun. Gallai Gweinidogion Cymru benderfynu ar geisiadau o'r fath hefyd ac, os felly, byddai'r cyfnod penderfynu 36 wythnos statudol yn berthnasol.

Beth yw'r weithdrefn ar gyfer yr archwiliad?

- 5.7 Bydd yr Arolygiaeth yn cadarnhau'r weithdrefn yn ysgrifenedig o fewn 7 wythnos o'r dyddiad dilysu.
- 5.8 Gallai'r archwiliad gael ei gynnal trwy gyfrwng cynrychiolaethau ysgrifenedig, Gwrandawriad neu Ymchwiliad, neu gyfuniad o'r tri.

Gwrandawriadau ac Ymchwiliadau

- 5.9 Bydd sesiwn Gwrandawriad neu Ymchwiliad yn canolbwyntio ar y materion a godwyd gan yr Arolygydd yn unig, a bydd yr holl faterion eraill yn derbyn sylw trwy gynrychiolaethau ysgrifenedig.
- 5.10 Mae Gwrandawriad yn darparu lleoliad anffurfiol i fynd i'r afael â'r materion a amlygwyd gan yr Arolygydd. Caiff y rhai sy'n mynychu ddod â chynghorwyr proffesiynol gyda nhw, ond ni fydd tystiolaeth yn cael ei chyflwyno'n ffurfiol, ac ni fydd croesholi na chyflwyniadau ffurfiol.
- 5.11 Mae Ymchwiliad yn debygol o gael ei drefnu dim ond pan fydd materion cymhleth neu dystiolaeth dechnegol. Bydd tystion yn cyflwyno tystiolaeth ac yn cael eu croesholi a'u holi drachefn pan fydd angen.

Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol

- 5.12 Dim ond y bobl hynny y mae'r Arolygydd yn credu y byddant yn ei gynorthwyo â materion penodol a fydd yn cael eu gwahodd i gymryd rhan mewn Gwrandawriad neu Ymchwiliad. Bydd pawb a wahoddir i fynychu yn cael ei hysbysu'n uniongyrchol.
- 5.13 Caiff y rhai a wahoddir i gymryd rhan mewn Gwrandawriad neu Ymchwiliad gyflwyno cynrychiolaeth ychwanegol i ymateb i'r materion a godwyd gan yr Arolygydd, na ddylai fod yn fwy na 3,000 o eiriau.
- 5.14 Gallai unrhyw ddatganiadau sy'n rhy hir neu sy'n cynnwys deunydd amherthnasol neu ailadroddus gael eu dychwelyd. Dylai unrhyw dystiolaeth dechnegol gael ei chyfyngu i atodiadau, a dylai ymwneud yn eglur â'r achos.
- 5.15 Dylai cyfranogwyr gadw at yr amserlen a osodwyd gan yr Arolygydd ar gyfer cyflwyno datganiadau ysgrifenedig. Mae cyflwyniadau hwyr a phapurau ychwanegol yn annhebygol o gael eu derbyn ar y diwrnod a gallent arwain at ohirio digwyddiad.
- 5.16 Rhoddir cyhoeddusrwydd i'r amserau a'r lleoliadau ar gyfer pob Gwrandawriad ac Ymchwiliad, ac maent yn agored i bawb eu harsylwi. Caiff y rhai na wahoddwyd i gymryd rhan siarad yn ôl disgrisiwn yr Arolygydd, ond cyfyngir ar hyn i faterion sy'n cael eu harchwilio yn y Gwrandawriad neu'r Ymchwiliad.

A fydd yr Arolygydd yn ymweld â'r safle?

- 5.17 Bydd yr Arolygydd bob amser yn ymweld â'r safle. Pan fydd modd gweld popeth o fan cyhoeddus, bydd yr Arolygydd yn cynnal yr ymweliad yn ddigwmni. Os nad yw hyn yn bosibl, bydd trefniadau'n cael eu gwneud i'r Arolygydd gael mynediad.
- 5.18 Ni fydd rhinweddau'r cais yn cael eu trafod yn ystod unrhyw ymweliad safle.
- 5.19 Os bydd unrhyw un yn credu na ddylai'r ymweliad fod yn ddigwmni neu'n dymuno i'r Arolygydd edrych ar y safle o'i eiddo, dylai gyflwyno ei resymau i'r Swyddog Achos.

A all yr archwiliad gael ei ohirio?

- 5.20 Caiff yr Arolygiaeth ohirio'r archwiliad mewn rhai amgylchiadau. Gellir ymestyn dyddiad terfyn y cyfnod gohirio.
- 5.21 Caiff yr Arolygiaeth gyhoeddi mwy nag un hysbysiad gohirio pan achosir sawl oedi i gais DNS.
- 5.22 Crynhoir isod enghreifftiau o'r amgylchiadau pan ellir ystyried gohirio.
 - *Pan fydd angen penderfynu ar ymrwymadau cyfreithiol rhwng awdurdodau cynllunio lleol, trydydd partïon a'r ymgeisydd*
 - *Pan fydd polisi'n cael ei newid neu ei adolygu'n sylweddol*
 - *Pan fydd ymgeisydd yn gofyn am gael diwygio cynllun*

Datblygiadau o Arwyddocâd Cenedlaethol

- *Pan ganfyddir bod dogfennau ategol yn ddiffygiol*
- *Pan na fydd partiön hanfodol yn mynychu Gwrandawriad neu Ymchwiliad*
- *Pan fydd cydsyniad eilaidd newydd yn cael ei 'alw i mewn' gan Weinidogion Cymru*

Bod yn agored ac yn dryloyw yn ystod yr archwiliad

5.23 Bydd holl ddogfennau'r cais, yr holl gynrychiolaethau a'r holl gyflwyniadau eraill yn cael eu cyhoeddi, ynghyd ag unrhyw geisiadau am wybodaeth ychwanegol ac unrhyw faterion i'w trafod mewn Gwrandawriad neu Ymchwiliad.